

Saksnr:	2026/4095-18
Saksbehandlar	Thomas Finnøy, Møre og Romsdal
Dato:	01.06.2026

Til: Vestlandsrådet

Frå: Fylkesdirektøren

NORA (Nordisk Atlantsamarbeid) – status, aktivitetar og vegen vidare.

Vestlandsrådet og NORA

NORA (Nordisk Atlantsamarbeid) er eit nordisk-atlantisk samarbeidsorgan under Nordisk ministerråd. Organisasjonen arbeider for å styrkje berekraftig regional utvikling i Færøyane, Grønland, Island og kyst-Noreg gjennom prosjektstøtte, nettverksbygging og strategisk samarbeid.

Frå norsk side har regjeringen peikt ut Vestlandsrådet og Nordland fylkeskommune som norske reepresentantar for kyst-norge. I NORA sin styringskomite er det tre representantar frå kvart land. Norge er representert med medlemmer frå Kommunal- og distriktsdepartementet, Vestlandsrådet og Nordland fylkeskommune.

Etter sist oppnemning for perioden 2025-2028, er det Thomas Finnøy, Møre og Romsdal fylkeskommune, som representerer Vestlandsrådet i styringskomiteen.

Finansieringa av NORA byggjer på fleire element:

- årlege løyvingar frå Nordisk ministerråd
- bidrag frå dei deltakande områda: Island, Færøyane, Grønland og kyst-Noreg
- prosjektbasert eigenfinansiering frå partnarane sjølve
- samarbeid med andre nordiske og arktiske program og institusjonar

Ein stor del av budsjettet går direkte til prosjektstøtte og nettverksaktivitetar.

Vestlandsrådet bidreg med 100.000 DKK (pt 144.000 NOK årleg) til finansieringa av NORA.

For Vestlandsrådet er NORA relevant fordi samarbeidet omfattar fleire av dei viktigaste hav- og kystregionane i Nord-Atlanteren. Vestlandet har sterke miljø innan maritim industri, sjømat, energi, teknologi og reiseliv, og regionen har difor mykje å hente på tettare samarbeid med dei nordatlantiske partnarane.

NORA - rolle og status

NORA framstår i dag som ein relativt liten, men strategisk viktig samarbeidsplattform i Nord-Atlanteren og Arktis.

Organisasjonen har dei siste åra utvikla seg frå å vere primært ein prosjektfiansiør til òg å fungere som:

- agenda-setjar
- nettverksbyggjar
- katalysator for nordatlantisk samarbeid

Den nye strategien legg særleg vekt på:

- grøn omstilling
- innovasjon og næringsutvikling
- robuste og attraktive lokalsamfunn
- ressurs- og matsikkerheit
- mobilitet og kompetanse
- AI og digitalisering
- «silver economy» - eldre som ressurs i samfunnsutviklinga

NORA har samtidig styrkt sitt internasjonale perspektiv gjennom tettare samarbeid med mellom anna Skottland og Canada.

Nylege aktivitetar og satsingar

I perioden 2024-2026 har NORA gjennomført og vidareutvikla fleire sentrale aktivitetar og initiativ. Det viktigaste grepet har vore vedtaket av eit nytt strategiprogram for perioden 2025-2028. Strategien peikar ut retninga for organisasjonen dei komande åra, med særleg vekt på grøn omstilling, innovasjon, attraktive lokalsamfunn og styrkt nordatlantisk samarbeid. NORA har vidareført ordninga med to årlege finansieringsrundar for prosjekt innan regional utvikling. Prosjekta omfattar mellom anna:

- grøn omstilling og berekraftige næringar
- havøkonomi og blå bioøkonomi
- turisme og regenerative reiselivsmodellar
- AI og digitalisering
- energiberedskap
- lokal samfunnsutvikling
- matsikkerheit og berekraftig matproduksjon
- coworking og utvikling av bygdesamfunn

Organisasjonen har òg hatt høg aktivitet innan møteplassar og konferansar. Mellom dei viktigaste arrangementa dei siste åra er:

- *An Ocean of Opportunities 2025*
- *Generation Nordic*
- aktivitetar knytte til *Arctic Frontiers*

Gjennom desse arenaene har NORA styrkt kontakten mellom næringsliv, forskingsmiljø, offentlege aktørar og unge entreprenørar i Nord-Atlanteren.

Prosjekt og samarbeid med relevans for Vestlandet

Utviklinga i Nord-Atlanteren er tett knytt til dei strategiske interessene på Vestlandet. Klimaendringar, energiomstilling, geopolitisk uro og behovet for berekraftige havnæringar gjer det stadig viktigare å byggje sterke regionale samarbeid.

Gjennom NORA får vestlandske aktørar:

- tilgang til internasjonale nettverk
- moglegheit til prosjektfinansiering
- erfaringsoverføring mellom kyst- og øysamfunn
- samarbeidsarenaer for innovasjon og næringsutvikling
- sterkare posisjonering i nordisk og arktisk samarbeid

Vestlandet har dei siste åra vore involvert i fleire prosjekt med støtte frå NORA, særleg innan maritime og marine næringar.

Vestlandske bedrifter og fagmiljø har delteke i samarbeid om:

- berekraftig sjømatproduksjon

- utvikling av blå bioøkonomi
- utnytting av marine restråstoff
- grøn skipsfart og utsleppsreducerande teknologi
- berekraftig reiseliv i kyst- og fjordområde
- forskings- og kompetansesamarbeid i Nord-Atlanteren

Eitt av dei mest profilerte prosjekta dei siste åra er *Arctic Digital Nomads*, leia av Stiftinga Geirangerfjorden Verdsarv med støtte frå NORA. Prosjektet skal trekkje digitale nomadar, kunstnarar og frilansarar til Geiranger, Þingeyri på Island og Vágur på Færøyanane utanfor turistsesongen.

Prosjektet har fått internasjonal merksemd gjennom omtale i mellom anna *Forbes* og fleire internasjonale nettverk for fjernarbeid og digitale nomadar. Satsinga har òg vore omtalt i NRK som eit innovativt tiltak for å skape meir heilårsaktivitet og ny busetjing i distrikta. Første året for prosjektet (2025) var det 300 søknadar. I oktober 2026 hadde det kome inn over 15.000 søknadar frå familiar og einslege frå heile verda, og samla sett var det over 20.000 personar med i vurderinga.

Elles er det særleg innan sjømat og havnæringar har samarbeidet med Island, Færøyanane og Grønland gitt nyttige erfaringar og tilgang til internasjonale nettverk.

NORA har òg lagt større vekt på ungdom og framtidig kompetanse gjennom *Generation Nordic*. Initiativet skal styrkje attraktiviteten til nordatlantiske lokalsamfunn og bidra til at fleire unge ser moglegheiter i regionen.

Strategiar og prioriteringar framover

Strategien for 2025-2028 byggjer på Nordisk ministerråd si visjon om Norden som verdas mest berekraftige og integrerte region innan 2030. Dei viktigaste prioriteringane framover er:

Styrkje berekraftig regional utvikling

- støtte innovative næringar
- fremje grøne løysingar
- auke lokal verdiskaping

Utvikle robuste nordatlantiske samfunn

- attraktive lokalsamfunn
- kompetanseutvikling
- mobilitet og busetjing

Auke samarbeid og alliansar

- tettare samarbeid med arktiske aktørar
- styrkt nordatlantisk nettverksbygging

Satse på ungdom og framtidig kompetanse

- vidareutvikle *Generation Nordic*
- styrkje entreprenørskap og rekruttering

Løfte fram «Silver Economy»

I 2026 skal NORA etablere ein eigen *Silver Economy Award* for å synleggjere eldre som ressurs i regional utvikling.

Vidareføre prosjektfansiering

- to årlege søknadsrundar
- prioritering av prosjekt som støttar berekraftsmål og regional innovasjon

Oppsummering

NORA er inne i ein fase med tydeleg strategisk konsolidering og aukande regional relevans. Organisasjonen kombinerer prosjektstøtte med politikkutvikling, nettverksbygging og internasjonalt samarbeid.

Satsingane fram mot 2028 peikar særleg mot:

- grøn omstilling
- berekraftige havnæringar

- innovasjon og digitalisering
- attraktive lokalsamfunn
- kompetanse og demografi
- sterkare nordatlantiske alliansar

NORA representerer for Vestlandet ein plattform for samarbeid, verdiskaping og strategisk utvikling i Nord-Atlanteren og nordområda.